

Valtioneuvoston asetus

energiatuen myöntämisen yleisistä ehdoista vuosina 2023-2027

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään valtionavustuslain (688/2001) 8 §:n nojalla:

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään valtion talousarvion mukaisen energiatuen myöntämisestä, maksamisesta ja käytöstä.

2 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) *investointihankkeella* investointia käyttöomaisuuteen;
- 2) *selvityshankkeella* energiakatselmuksia ja -analyysyjä, muita suoraan investointeihin liittyviä selvityksiä sekä selvityksiä uuden menetelmän kehittämiseksi, ei kuitenkaan yksittäisten yritysten tavanomaisia liiketoiminnan perustamis-, laajennus-, kannattavuus-, kehitys-, suunnittelu-, markkinointi- ja taustaselvityksiä eikä muita vastaavia selvityksiä;
- 3) *uusiutuvalla energialla* uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä annetun lain (1145/2020) 3 §:n 4 kohdassa tarkoitettua uusiutuvaa energiaa;
- 4) *uusiutuvilla polttoaineilla* uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain (446/2007) 2 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuja uusiutuvia polttoaineita;
- 5) *biopolttoaineella* biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain (393/2013), jäljempänä *kestävyyslaki*, 4 §:n 5 kohdassa tarkoitettua biopolttoainetta;
- 6) *biokaasulla* kestävyyslain 4 §:n 8 kohdassa tarkoitettua biokaasua;
- 7) *hukkalämmöllä* energian alkuperätakuista annetun lain (1050/2021) 2 §:n 6 kohdassa tarkoitettua hukkalämpöä.

3 §

Valtionapuviranomainen

Työ- ja elinkeinoministeriö päättää tuen myöntämisestä investointihankkeeseen ja hoitaa muut siihen liittyvät tehtävät, jos hankkeen hyväksyttävät kustannukset ylittävät 5 000 000 euroa.

Muun kuin 1 momentissa tarkoitettun tuen myöntämisestä päättää ja muut siihen liittyvät tehtävät hoitaa Innovaatiorahoituskeskus Business Finland (*rahoituskeskus*).

4 §

Energiatuen soveltuvuus Euroopan unionin sisämarkkinoille

Energiatuen myöntäminen edellyttää, että tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun komission asetuksessa (EU) N:o 651/2014 säädettyjä tuen myöntämisen edellytyksiä ja tukimuotoa koskevia erityisiä edellytyksiä noudetaan tai että Euroopan komissio on hyväksynyt kyseisen yksittäisen tuen sisämarkkinoille soveltuvaksi.

Euroopan komission hyväksyntää yksittäisen tuen soveltuvuudesta sisämarkkinoille edellytetään, jos:

- 1) tuki ylittää 1 momentissa mainitussa asetuksessa säädetyn kyseistä tukimuotoa koskevan ilmoituskyynnysarvon;
- 2) tuki ei muutoin kuulu 1 momentissa mainitun asetuksen soveltamisalaan tai siinä säädetty tuen myöntämisen edellytykset tai tukimuotoa koskevat erityiset edellytykset eivät täyty; tai
- 3) kyse on 5 §:n 5 momentissa tarkoitetusta hankkeesta.

Euroopan komission hyväksyntää edellyttävä tuki voidaan kuitenkin myöntää ehdollisena ennen Euroopan komission hyväksyntää.

Jos myönnettävä energiatuki ei kuulu 1 momentissa mainitun asetuksen soveltamisalaan mutta tuki täyttää Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annetussa komission asetuksessa (EU) N:o 1407/2013 säädetty edellytykset, noudatetaan tuen myöntämisessä kuitenkin viimeksi mainittua asetusta 1 momentissa mainitun asetuksen sijasta.

5 §

Tuettavat hankkeet

Energiatukea voidaan myöntää sellaisiin Suomessa toteutettaviin investointi- tai selvityshankkeisiin, joiden tavoitteena on edistää:

- 1) uusiutuvan energian tuotantoa;
- 2) energiansäästöä tai energian tuotannon tai käytön tehostamista;
- 3) hukkalämmön hyödyntämistä; taikka
- 4) energiatuotantolaitosten muuttamista vähähiiliseksi muutoin kuin 1–3 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa.

Energiatukea voidaan kuitenkin myöntää 1 momentin 1 kohdan mukaisen tavoitteen perusteella ainoastaan sellaiseen investointihankkeeseen, jossa investoidaan uuteen laitokseen.

Edellä 1 momentin 1, 3 ja 4 kohdassa tarkoitettuihin investointihankkeisiin voidaan myöntää tukea vain, jos hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat vähintään 30 000 euroa. Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuihin investointihankkeisiin voidaan myöntää tukea vain, jos hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat vähintään 10 000 euroa.

Energiatukea voidaan kuitenkin myöntää päästökauppain (311/2011) soveltamisalaan kuuluvan toimintaan liittyvään investointihankkeeseen vain siltä osin, kuin hanke sisältää uutta teknologiaa, taikka, kun kyse on 1 momentin 2 kohdan mukaisesta tavoitteesta, vain siltä osin, kuin hanke kuuluu energiatehokkuuslaissa (1429/2014) tarkoitettuun energiatehokkuussopimusjärjestelmään ja investoinnin vuoksi päästökaupasta saatava taloudellinen hyöty on vähäinen.

Tukea voidaan myöntää myös Euroopan yhteistä etua koskeviin tärkeisiin hankkeisiin, joiden tukemisen Euroopan komissio on erillisen ilmoituksen perusteella hyväksynyt sisämarkkinoille soveltuvaksi ja joilla on 1 momentin mukainen tavoite.

Energiatukea ei kuitenkaan voida myöntää:

- 1) jätteenpolttolaitoksille;
- 2) vesivoimaa koskeviin investointihankkeisiin;
- 3) kiinteiden biomassapolttoaineiden tuotantoon tarkoitettujen kaluston hankkimiseen;
- 4) uudisrakennuskohteissa toteutettaville hankkeille, pois lukien uuden teknologian hankkeet;

5) polttoon perustuvilla erillislämmöntuotantohankkeilla, pois lukien uuden teknologian hankkeet ja biokaasuhankkeet.

6 §

Energiatuen myöntämisen yleiset edellytykset

Energiatukea voidaan myöntää, jos:

- 1) hanketta taikka hankkeeseen sisältyvää uutta teknologiaa ei toteutettaisi ilman tukea; ja
- 2) ennen tuen myöntämistä koskevaa päätöstä:

a) investointihankkeessa ei ole tehty sellaista sitovaa investointipäätöstä, päälaitetilausta tai päätöstä rakentamistyön aloittamisesta taikka muuta sitoumusta, jonka jälkeen hankkeen peruuttaminen ei enää ilman merkittävää taloudellista menetystä ole mahdollista;

b) selvityshankkeessa ei ole tehty sellaista sitovaa tilausta taikka muuta sitoumusta, jonka jälkeen hankkeen peruuttaminen ei enää ilman merkittävää taloudellista menetystä ole mahdollista.

Poiketen siitä, mitä 1 momentin 2 kohdassa säädetään, jos kyse on 5 §:n 5 momentissa tarkoitettua hankkeesta, energiatukea voidaan myöntää, jos ennen tukihakemuksen jättämistä investointihankkeessa ei ole tehty sellaista sitovaa investointipäätöstä, päälaitetilausta tai päätöstä rakentamistyön aloittamisesta taikka muuta sitoumusta, jonka jälkeen hankkeen peruuttaminen ei enää ilman merkittävää taloudellista menetystä ole mahdollista.

Energiatukea voidaan kuitenkin myöntää investointihankkeeseen sisältyvälle uuden teknologian osuudelle, sen sisältämälle energiatehokkuustoimenpiteelle tai muutoin rajatusti, jos kyseessä olevaa tuella rahoitettavaa rajattua osuutta hankkeesta ei ole käynnistetty 1 momentin 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettulla tavalla, vaikka hanke on muutoin käynnistetty. Energiatuen myöntämiselle ei ole 1 momentin 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettua estettä, jos investointihankkeeseen liittyvät raivaus- ja maanrakennustyöt on aloitettu ennen kuin päätös tuen myöntämisestä on tehty.

Energiatuen myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että tuen saaja rahoittaa hankkeesta vähintään 25 prosenttia sellaisella rahoituksella, johon ei liity julkista tukea. Tätä ei kuitenkaan sovelleta 5 §:n 5 momentissa tarkoitettuihin hankkeisiin eikä kunnan tai sen pääosin omistaman yhteisön hankkeeseen siltä osin, kuin kyse on kunnan myöntämästä rahoituksesta.

Energiatuen myöntämistä koskevassa harkinnassa etusijalla ovat investointihankkeet, joilla edistetään uutta teknologiaa ja sen kaupallista hyödyntämistä. Jos käytettävissä olevan valtion talousarvion mukaisen valtuuden puitteissa on mahdollista myöntää tukea myös muille hankkeille, etusijalla ovat tällöin pitkälle valmistellut hankkeet, joilla voidaan kustannustehokkaasti edistää 5 §:n 1 momentin mukaisia tavoitteita ja joilla ei arvioida olevan merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia.

7 §

Energiatuen myöntämisen erityiset edellytykset

Energiatuen myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) kyse ei ole sellaisesta energiatehokkuustoimenpiteestä, jonka tarkoituksena on ainoastaan varmistaa, että tuen saaja noudattaa hyväksytyjä Euroopan unionin säännöksiä, vaikka ne eivät ole vielä voimassa;

2) uusiutuvien polttoaineiden tuotantoa koskevassa investointihankkeessa tarkoituksena on tuottaa kestävyyslain nojalla kestävyyskriteerien mukaisiksi osoitettuja uusiutuvia polttoaineita;

3) biopolttoaineiden ja biokaasun tuotantoa koskevassa investointihankkeessa käytetään raaka-aineena uusiutuvien polttoaineiden edistämiseksi liikenteessä annetun lain liitteessä määritettyjä raaka-aineita;

- 4) sähköakkuja koskevassa investointihankkeessa investoidaan samalla uusiutuvan energian tuotantokapasiteettiin tai energiatehokkuutta parantaviin koneisiin ja laitteisiin;
- 5) selvityshanke ei liity energiatehokkuuslain mukaiseen yrityksen pakolliseen energiakatselmukseen.

8 §

Energiatuen saaja

Energiatukea voidaan myöntää yrityksille, kunnille ja muille yhteisöille.

Energiatukea ei kuitenkaan myönnetä:

- 1) organisaatioille, joiden toiminta rahoitetaan valtion talousarviosta;
- 2) valtion talousarviosta annetussa laissa (423/1988) tarkoitettuun taloushallinto-organisaatioon kuuluville virastoille, laitoksille ja muille toimielimille;
- 3) sellaiselle perustamishankkeen toteuttajalle, joka saa perustamishankkeeseen valtionosuutta;
- 4) asunto-osakeyhtiöille, asuinkiinteistöille tai maataloille taikka niiden yhteyteen toteutettaville hankkeille, lukuun ottamatta sellaisia maatalon yhteydessä toteutettavia hankkeita, joissa suurin osa tuotettavasta energiasta käytetään maatalouden tuotantotoiminnan ulkopuolella;
- 5) Euroopan unionin valtioneuvoston päätöksessä tarkoitetuille vaikeuksissa oleville yrityksille;
- 6) yhteisölle, joka on joutunut ulosottoimenpiteen kohteeksi, selvitystilaan, konkurssiin tai yrityksen saneerauksesta annetussa laissa (47/1993) tarkoitettuun saneerausmenettelyyn taikka ei ole noudattanut eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta annetun lain (300/2001) 1 §:ssä tarkoitettua tuen takaisinperintäpäätöstä.

Jos 3 §:n 1 momentissa tarkoitettua hankkeen toteuttamiseen osallistuu useampi kuin yksi yritys, kunta tai muu yhteisö, tuki voidaan myöntää ja maksaa yritykselle, kunnalle tai muulle yhteisölle, joka on sitoutunut vastaamaan tuen käytöstä koko hankkeeseen (*koordinaattori*). Jos tuki myönnetään koordinaattorille, sen on tehtävä valtionavustuslain (688/2001) 7 §:n 3 momentissa tarkoitettu sopimus hankkeen toteuttavien tahojen kanssa.

9 §

Energiatuen enimmäismäärä

Hankekohtaisen harkinnan perusteella myönnettävän energiatuen osuus hyväksyttävistä kustannuksista voi investointihankkeessa olla enintään 30 prosenttia ja selvityshankkeessa enintään 40 prosenttia.

Investointihankkeessa energiatukea voidaan korottaa kymmenen prosenttiyksikköä siltä osin, kuin hanke sisältää uutta teknologiaa. Selvityshankkeessa energiatukea voidaan korottaa kymmenen prosenttiyksikköä, kun tuki myönnetään kunnalle taikka mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä annetun komission suosituksen (2003/361/EY) mukaiselle pienelle tai keskisuurelle yritykselle.

Koordinaattorille voidaan korvata sille koordinaatiosta aiheutuneet kohtuulliset kustannukset. Koordinaatiosta aiheutuneet korvattavat kustannukset voivat kuitenkin olla enintään kymmenen prosenttia tuettavan hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista.

10 §

Energiatukihakemus

Työ- ja elinkeinoministeriö voi järjestää tuen hakukierroksia ja päättää niiden kohdentumisesta ja määrärajoista. Rahoituskeskus voi järjestää hakukierroksia Euroopan yhteistä etua koskeville tärkeille hankkeille.

Energiatukihakemus toimitetaan rahoituskeskukseen. Tuen hakijan on esitettävä asian arvioimiseksi ja ratkaisemiseksi tarvittavat tiedot.

Investointihanketta koskevasta energiatukihakemuksesta ja sen liitteistä tulee ilmetä ainakin seuraavat tiedot:

1) hakijan virallinen nimi, osoitetiedot, sähköpostiosoite, yritys- ja yhteisötunnus sekä yrityksen koko;

2) hakijan tosiasialliset omistajat ja edunsaajat;

3) hankkeen ensisijainen 5 §:n 1 momentin mukainen tavoite sekä kuvaus hankkeesta ja sen toteuttamissuunnitelma ja -aikataulu;

4) arvio hankkeen energiataloudellisista vaikutuksista, kasvihuonekaasupäästövaikutuksista ja muista merkityksellisistä ympäristövaikutuksista sekä työllisyysvaikutuksista ja muista vaikutuksista;

5) hankkeen eritelty kustannusarvio ilman veroja;

6) hankkeen rahoitussuunnitelma;

7) vähimmäistukimäärä, jolla hankkeen arvioidaan käynnistyvän, ja tätä koskevat perustelut;

8) hankkeen kannattavuuslaskelma ilman tukea ja tuen kanssa sekä arvio alkuperätakuiden merkityksestä hankkeen kannattavuudelle;

9) selvitys hankkeeseen haetuista ja myönnettyistä muista julkisista tuista.

Jos kyseessä on uutta teknologiaa koskeva investointihanke, tulee hakemuksessa ja sen liitteissä selvittää teknologian uutuusarvo ja riskit sekä siihen liittyvät hyödyntämismahdollisuudet ja siitä aiheutuvat lisäkustannukset vastaavaan tavanomaisen teknologian hankkeeseen verrattuna.

Lisäksi, jos kyseessä on Euroopan yhteistä etua koskeva tärkeä hanke, tulee hakemuksen sisältää kyseisessä menettelyssä edellytetyt tiedot.

Selvityshanketta koskevasta energiatukihakemuksesta ja sen liitteistä tulee ilmetä ainakin 3 momentin 1–6 ja 9 kohdassa tarkoitetut tiedot sekä tukimäärä, jolla hankkeen arvioidaan käynnistyvän, ja tätä koskevat perustelut.

11 §

Investointihankkeessa hyväksyttävät kustannukset

Investointihankkeessa voidaan hyväksyä kohtuulliset:

1) koneiden ja laitteiden hankinnasta ja asennuksesta aiheutuvat kustannukset;

2) rakennusten kustannukset;

3) rakennusteknisistä töistä, rakennustöiden valvonnasta, jakeluverkonhaltijan veloittamasta sähkön tuotantoon kohdistuvasta liittymismaksusta ja rakennettavan kaukolämpölaitoksen kaukolämpöverkkoon liittämiseksi tarvittavan runkoputken rakentamisesta aiheutuvat kustannukset;

4) välittömästi investointiin liittyvien maa-alueiden hankinnasta aiheutuvat kustannukset siltä osin, kuin ne eivät ylitä kymmentä prosenttia hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista, sekä raivaus- ja maanrakennustöistä aiheutuvat kustannukset;

5) valmistelu- ja suunnittelukustannukset siltä osin, kuin ne eivät ylitä 20 prosenttia hankkeen hyväksyttävistä kustannuksista;

6) käyttöönotosta ja käyttöönoton edellyttämästä käyttöhenkilökunnan koulutuksesta aiheutuvat kustannukset;

7) investoinnin seurannasta aiheutuvat kustannukset enintään vuoden ajalta investoinnin käyttöönotosta, jos se on perusteltua hankkeeseen liittyvien erityispiirteiden vuoksi tai muusta erityisestä syystä.

Jos kyse on 5 §:n 1 momentin 2 tai 3 kohdan tavoitteen mukaisesta investointihankkeesta, hyväksyttävistä kustannuksista ovat tavoitteen saavuttamisen kannalta tarpeelliset ylimääräiset investointikustannukset.

Investointihankkeen hyväksyttävistä kustannuksista eivät ole tuen saajan maksamat:

- 1) yleiskustannukset;
- 2) palkat;
- 3) edustusmenot;
- 4) korot ja muut rahoituskustannukset;
- 5) muut kuin 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetut liittymismaksut;
- 6) valtion maksuperustelakiin (150/1992) perustuvat maksut;
- 7) kustannusvaraukset;
- 8) tuen saajan matkakustannukset;
- 9) tuen saajan osana tavaroiden tai palvelujen hankintahintaa maksamat arvonlisäverot.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetut kustannukset voidaan kuitenkin hyväksyä arvonlisäveroiseen, jos tuen saaja ei ole arvonlisäverovelvollinen. Arvonlisäverolliset kustannukset voidaan myös hyväksyä, jos ne liittyvät arvonlisäverottomaan toimintaan ja maksettava arvonlisävero jää tuen saajan lopulliseksi kustannukseksi.

Jos investointihanke rahoitetaan leasingilla, osamaksulla tai vastaavalla tavalla taikka toteutetaan energiatehokkuutta koskevan sopimuksen avulla, menoina voidaan hyväksyä enintään hankinnan ostohintaa vastaavat kustannukset mutta ei hallinto-, rahoitus-, vakuutus-, korjaus-, huolto- tai muita vastaavia kustannuksia.

Investointihankkeessa voidaan hyväksyä tuen saajaan etuyhteydessä olevalta taholta tehtyjen hankintojen kustannukset ainoastaan siltä osin, kuin tuen saaja osoittaa kustannusten vastaavan omakustannehintaa. Tuen saajaan etuyhteydessä olevalta taholta tehtyihin hankintoihin sovelletaan, mitä 1 ja 3 momentissa säädetään investointihankkeen hyväksyttävistä kustannuksista. Liiketoimen osapuolet ovat etuyhteydessä toisiinsa, jos toinen pystyy käyttämään toiseen nähden määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa sen taloutta ja liiketoimintaa koskevassa päätöksenteossa taikka kolmannella osapuolella on yksin tai yhdessä lähipiirinsä kanssa määräysvalta liiketoimen molemmissa osapuolissa.

12 §

Selvityshankkeessa hyväksyttävät kustannukset

Selvityshankkeessa voidaan hyväksyä kohtuulliset:

- 1) hankkeen toteuttamiseen osallistuneiden henkilöiden palkkakustannukset tuen saajan työajanseurannan perusteella hankkeeseen käytetyn työajan osalta ja välillisistä työvoimakustannuksista enintään 50 prosenttia hankkeeseen käytetyn työajan palkoista;
- 2) hankkeen toteuttamisen kannalta välttämättömien laitteiden ja koneiden vuokrat ja tarvikkeiden kustannukset siltä osin, kuin ne eivät ylitä kymmentä prosenttia hankkeen hyväksyttävistä kustannuksista;
- 3) välttämättömät matkakustannukset enintään määrään, joka vastaa kulloinkin voimassa olevaa Verohallinnon päätöksen mukaista verovapaata korvausta;
- 4) konsultti- ja asiantuntijapalveluista ja tietohallintopalveluista aiheutuvat kustannukset ja muut vastaavat hankkeesta aiheutuvat välittömät kustannukset.

Selvityshankkeen hyväksyttävistä kustannuksista eivät ole tuen saajan maksamat:

- 1) yleiskustannukset;
- 2) edustusmenot;
- 3) vapaaehtoiset henkilövakuutukset;
- 4) korot ja muut rahoituskulut;
- 5) toimistolaitteiden, autojen ja muiden vastaavien kestokulutushyödykkeiden hankintakustannukset;

6) tuen saajan osana tavaroiden tai palvelujen hankintahintaa maksamat arvonlisäverot. Edellä 1 momentissa tarkoitettut kustannukset voidaan kuitenkin hyväksyä arvonlisäveroineen 11 §:n 4 momentissa säädettyillä perusteilla.

13 §

Euroopan yhteistä etua koskevien tärkeiden hankkeiden hyväksyttävät kustannukset

Rahoituskeskus määrittää 5 §:n 5 momentissa tarkoitettun hankkeen hyväksyttävät kustannukset Euroopan yhteistä etua koskevia tärkeitä hankkeita edistävän valtiontuen sisämarkkinoille soveltuvuuden arviointiperusteista annetun komission tiedonannon (2021/C 528/02) liitteen mukaisesti.

14 §

Tukipäätöksen tarkistaminen

Erityisestä syystä tuen myöntäjä voi hakemuksesta tarkistaa tukipäätöksessä määriteltyä tuen käyttötarkoitusta tai ehtoja.

15 §

Hakemus energiatuen maksatusta varten

Energiatuki maksetaan hakemuksesta (*maksatushakemus*) jälkikäteen hankkeen edistymisen ja toteutuneiden, maksettujen kustannusten perusteella.

Investointihankkeeseen myönnettyä energiatukea voi hakea maksuun yhdessä tai useammassa erässä. Tuen saajan tulee jokaisen maksatushakemuksen yhteydessä esittää edustajansa lausunto hankkeen edistymisestä sekä luotettava selvitys hankkeen siihen mennessä toteutuneista ja maksetuista kustannuksista. Ensimmäisen erän maksatushakemuksessa tai haettaessa tuki maksuun yhdessä erässä tätä koskevassa maksatushakemuksessa tulee lisäksi esittää selvitys hankkeen kokonaisrahoituksesta. Hakemus viimeisen maksuerän maksamiseksi (*lopputilitys*) tulee toimittaa tuen myöntäjälle neljän kuukauden kuluessa siitä, kun hankkeen tulee tukipäätöksen mukaan olla saatettu päätökseen. Lopputilityksessä tulee tehdä kustannus selvitys koko hankkeen toteutuneista kustannuksista. Erityisestä syystä tuen myöntäjä voi myöntää jatkoaikaa lopputilityksen toimittamista varten, jos tätä koskeva hakemus toimitetaan ennen määräajan päättymistä.

Tilintarkastuslain (1141/2015) 1 luvun 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettun tilintarkastajan tulee lopputilityksen yhteydessä antaa raportti havainnoistaan, jotka koskevat hankkeelle tilitettyjä kustannuksia koko projektin kestoajalta. Jos tuen saaja on kunta, kuntayhtymä tai seurakunta, raportin antaa sen tilintarkastaja. Jos ostolaskujen määrä hankkeessa on enintään viisi, tuen myöntäjä voi hyväksyä vaihtoehtona tilintarkastajan raportille, että hakija liittää tilitykseen kopion ostolaskuista ja maksutositteet, joista ilmenee, että laskut on maksettu.

Selvityshankkeeseen myönnettyä energiatukea koskeva maksatushakemus tulee toimittaa tuen myöntäjälle neljän kuukauden kuluessa siitä, kun hankkeen tulee tukipäätöksen mukaan olla saatettu päätökseen. Tuen saaja on maksatushakemuksessa velvollinen esittämään luotettavan selvityksen hankkeen toteutuneista ja maksetuista kustannuksista sekä antamaan loppuraportin hankkeen tuloksista ja niiden hyödyntämismahdollisuuksista. Maksatushakemukseen sovelletaan lisäksi, mitä lopputilityksestä 2 ja 3 momentissa säädetään.

16 §

Energiatuen maksaminen

Investointihankkeeseen myönnetyn energiatuen ensimmäinen maksuerä voidaan maksaa, kun tuen saaja on tehnyt sitovan päälaitelauksen ja aloittanut rakentamisen sekä kustannuksista vähintään 20 prosenttia on maksettu.

Investointihankkeeseen myönnetyn energiatuen viimeinen maksuerä voidaan maksaa, kun hanke on valmistunut ja tuen kohteena oleva omaisuus on vakuutettu vahingon varalta sekä lopputilitys hyväksytty. Viimeisen maksuerän tulee olla vähintään 20 prosenttia myönnetystä tuesta. Viimeistä maksuerää koskevassa maksatuspäätöksessä vahvistetaan tuen lopullinen määrä. Jos toteutuneet hyväksyttävät kustannukset jäävät alle tukipäätöksessä mainitun määrän, lopullisen tuen suuruus on tukiprosentin mukainen osuus toteutuneista hyväksyttävistä kustannuksista. Tällöin viimeinen maksuerä voi olla alle 20 prosenttia myönnetystä tuesta.

Selvityshankkeeseen myönnetty energiatuki voidaan maksaa, kun hanke on valmistunut ja lopputilitys hyväksytty. Maksatuspäätöksessä vahvistetaan tuen lopullinen määrä. Lopullisen tuen suuruuteen sovelletaan, mitä 2 momentissa säädetään.

Energiatuen maksatus on keskeytettävä, jos tuen saaja ei ole noudattanut eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta annetun lain 1 §:ssä tarkoitettua tuen takaisinperintäpäätöstä.

17 §

Omaisuuuden käyttö- ja luovutusrajoitus

Energiatuen kohteena ollutta omaisuutta tulee käyttää tukipäätöksessä määrättyyn tarkoitukseen viiden vuoden ajan eikä omaisuutta saa mainittuna aikana luovuttaa toiselle taikka siirtää toisen omistukseen tai hallintaan. Omistusoikeus on kuitenkin mahdollista siirtää määräaikaista rahoitusyhtiölle tai vastaavalle, jos omaisuuden käyttö- ja hallintaoikeus säilyvät tuen saajalla.

Tukipäätöksessä määrätään 1 momentissa tarkoitetun määräajan alkamis- ja päättymisajan kohta.

Erityisestä syystä tuen myöntäjä voi hakemuksesta poiketa 1 momentissa säädetyistä käyttö- ja luovutusrajoituksista.

18 §

Energiatuen saajan selvitys- ja ilmoitusvelvollisuus

Energiatuen saajan on tuen myöntäjän pyynnöstä toimitettava tuen myöntäjälle selvitys hankkeen 10 §:n 3 momentin 4 kohdassa tarkoitetuista vaikutuksista.

Energiatuen saajan on ilmoitettava tuen myöntäjälle käyttö- tai luovutusrajoituksen noudattamiseen tai omaisuuden käyttöön tukipäätöksessä määrättyyn tarkoitukseen vaikuttavasta olosuhteiden muutoksesta välittömästi tapahtuman jälkeen, kuitenkin viimeistään kahden kuukauden kuluttua.

Jos päästökauppalakia ryhdytään soveltamaan hankkeeseen, tuen saajan on ilmoitettava tuen myöntäjälle asiasta kahden kuukauden kuluessa.

19 §

Energiatuen saajan kirjanpitovelvollisuus

Energiatuen saajan tulee pitää hankkeesta projektikirjanpitoa osana tuen saajan kirjanpitolain (1336/1997) mukaista kirjanpitoa erillisellä kustannuspaikalla tai tilillä taikka muulla tavalla siten, että tuen käytön valvonta on vaikeudetta mahdollista.

20 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 2 päivänä maaliskuuta 2023 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2027.

Tämän asetuksen voimaan tullessa vireillä olevaan energiatukihakemukseen ja ennen tämän asetuksen voimaantuloa myönnettyyn energiatukeen sovelletaan energiatuen myöntämisen yleisistä ehdoista vuosina 2018–2022 annetun valtioneuvoston asetuksen (1098/2017) säännöksiä.

Helsingissä 2.3.2023

Elinkeinoministeri Mika Lintilä

Erityisasiantuntija Nicoleta Kaitazis